

BESTSELLER NEW YORK TIMES

NAVY SEAL CHRIS KYLE

SCOTT MGEWEN A JIM DEFELICE

AMERICKÝ SNIPER

AUTOBIOGRAFIE
NEJÚSPĚŠNĚJŠÍHO Odstřelovače
AMERICKÝCH DĚJIN

Americký sniper

Americký sniper

AUTOBIOGRAFIE
NEJÚSPĚŠNĚJŠÍHO
ODSTŘELOVAČE
AMERICKÝCH DĚJIN

CHRIS KYLE
SCOTT McEWEN A JIM DEFELICE

CPress
Brno
2012

Tuto knihu věnuji své ženě Taye a svým dětem za to, že drží při mně. Děkuji za to, že jsou tady, když se vracím.

Také bych ji chtěl věnovat památce svých druhů ze SEALu Marcovi a Ryanovi za jejich odvážnou službu naší zemi a za jejich pevné přátelství. Kvůli jejich smrti budu truchlit do konce života.

OB SAH

Autorská poznámka	9
Mapa Iráku	11
Zlo na mušce	15
1. Bron bustin'a jiné vylomeniny	21
2. Šikana	37
3. Akce	73
4. Pět minut života	89
5. Odstřelovač	109
6. Vyrovnat se se smrtí	135
7. Potíže	177
8. Rodinné konflikty	219
9. Mstitelé	241
10. Ďábel z Ramádí	275
11. Zásah	299
12. Těžké časy	321
13. Smrtelnost	347
14. Domov a odchod z námořnictva	373
Poděkování	395

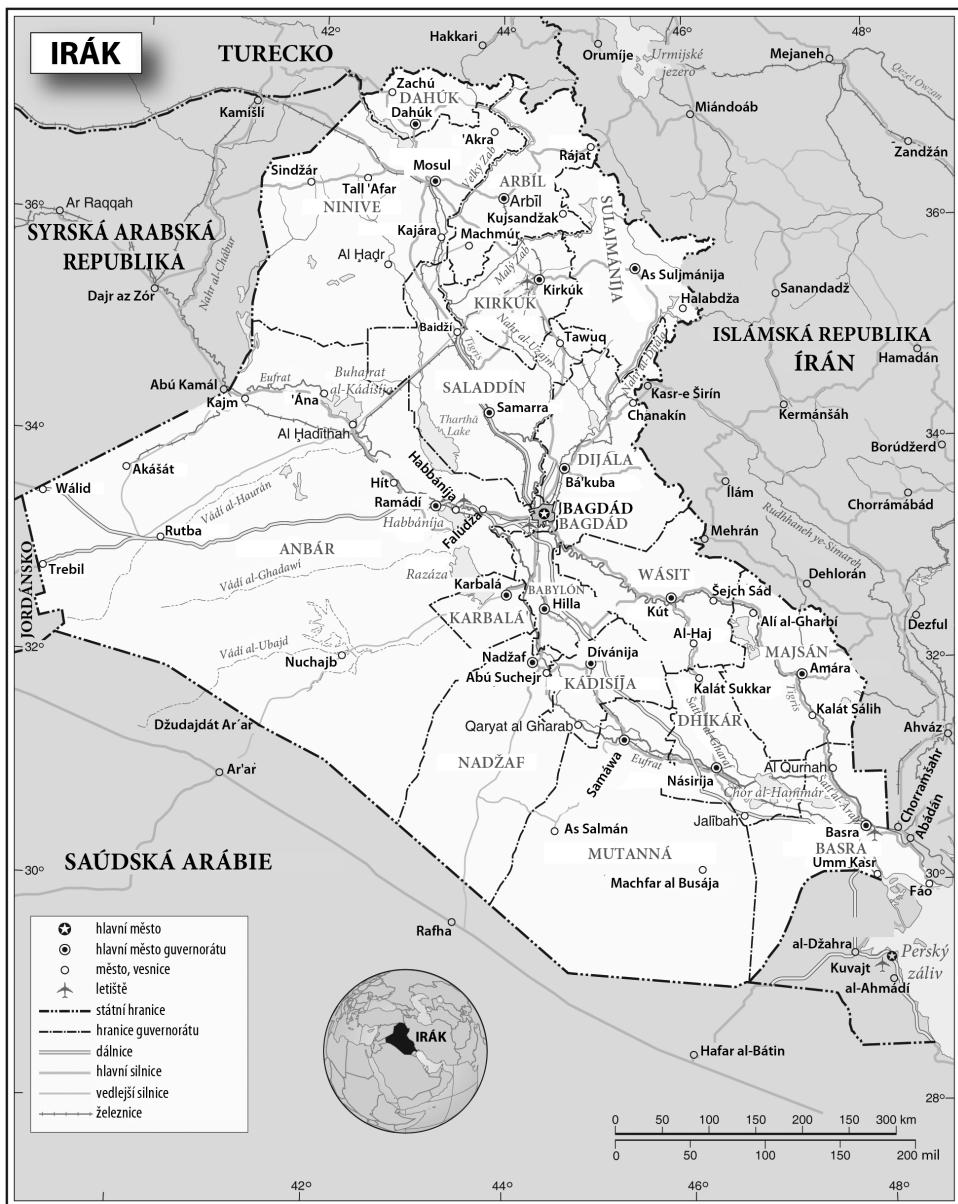
AUTORSKÁ POZNÁMKA

UDÁLOSTI, KTERÉ JSOU POPSÁNY V TÉTO KNIZE, jsou skutečné a jsou vylíčeny na základě mých vzpomínek. Dialogy jsou rekonstruovány na základě toho, jak si na ně pamatuju, takže nemusí být úplně přesné. Podstata je však zachována.

Během své kariéry jsem se účastnil mnoha operací, které jsou utajovány z důvodů národní bezpečnosti. Ty zde nejsou vylíčeny. Při přípravě této knihy byly použity neutajované informace.

Mnozí z lidí, s nimiž jsem sloužil, jsou stále v aktivní službě v SEALu. Další pracují pro vládu na jiných pozicích a chrání naši zemi. Všichni mohou být nepřáteli naší země považováni za nepřátele, tak jako za něj považují mne. Proto jsem v knize neodhalil jejich plnou totožnost. Vědí, kdo jsou, a doufám, že vědí, že jsem jim vděčný.

MAPA IRÁKU

Americký sniper

PROLOG

ZLO NA MUŠCE

Konec března 2003. Okolí Násirije, Irák.

HLEDĚL JSEM ZAMĚŘOVAČEM ODSTŘELOVAČSKÉ pušky na ulici v jednom iráckém městečku. Padesát metrů ode mě otevřela jedna žena dveře malého domu a vyšla ven se svým dítětem.

Jinak ulice zela prázdnotou. Obyvatelé byli doma a většina z nich se bála. Zpoza záclon vyhlíželi zvědavci. Slyšeli rachot blížící se americké jednotky. Příslušníci námořní pěchoty se tou ulicí přesunovali na sever a zatlačovali síly Saddáma Husajna.

Měl jsem za úkol je chránit. Má četa tuto budovu obsadila předešlého dne a měla provádět „dohled“ – znemožnit nepříteli útok na přesunující se příslušníky námořní pěchoty. Vůbec se to nezdálo

být těžké. Byl jsem rád, že mariňáci jsou na mé straně. Viděl jsem, jak jsou vyzbrojení, takže bych proti nim bojoval jen nerad. Irácká armáda neměla šanci. Zdálo se, že tu oblast opustila.

Válka začala dva týdny předtím. Má četa „Charlie“ (později „Cadillac“) oddílu 3 jednotek SEAL se účastnila jejího zahájení, když ráno 20. března přistála na poloostrově Fao a obsadila ropný terminál, takže jej Saddám nemohl zapálit tak jako v roce 1991. Nyní jsme měli pomáhat námořní pěchotě při jejím postupu na Bagdád.

Byl jsem příslušníkem jednotek SEAL, speciálních sil námořnictva. Zkratka SEAL znamená „Sea, Air, Land“¹ a velmi lapidárně popisuje škálu míst, kde bývají tyto jednotky nasazeny. V tomto případě jsme byli ve vnitrozemí, mnohem dál, než SEAL tradičně operuje, ačkoli to později bylo běžné. Téměř tři roky jsem strávil výcvikem, kdy jsem se učil být bojovníkem. Byl jsem pro tento boj připraven, nebo aspoň tak připraven, jak to jen šlo.

Měl jsem opakovací pušku .300 Win Mag. Tato přesná odstřelovací zbraň patřila veliteli mé čety. Ten ulici kontroloval předtím a nyní potřeboval přestávku. Projevil mi důvěru, když pro ten úkol vybral mě. Stále jsem byl nováček, zelenáč, a podle standardů SEAL jsem ještě nebyl prověřený.

Navíc jsem ani nebyl vycvičený jako odstřelovač. Chtěl jsem se jím stát, ale čekala mě ještě dlouhá cesta. Když mi toho rána dal velitel svou pušku, znamenalo to pro mě zkoušku. Byli jsme na střeše staré zchátralé budovy na kraji města, kterým postupovala námořní pěchota. Vítr povíval prachem a papíry na otlučené ulici

1 „Moře, vzduch, země“. Zároveň tato zkratka znamená „tuleň“, pozn. překl.

pod námi. Páchlo to tam jako na smetišti – ten zápach byla jedna z věcí, na které jsem si v Iráku nikdy nezvykl.

„Mariňáci jedou,“ řekl můj velitel, když se budova rozechvěla. „Měj se na pozoru.“

Pohlédl jsem do zaměřovače. Jediné, co se tam hýbalo, byla ta žena a jedno nebo dvě děti poblíž.

Sledoval jsem postup našich vojáků. Deset mladých, hrdých příslušníků námořní pěchoty v uniformách vyskákalo z vozidel a shromáždilo se na pěší patrolu. Zatímco se formovali, žena cosi vytáhla zpod šatů a šklubla tím.

Byl to granát. Nejdřív jsem si to neuvědomil.

„Je to žluté,“ řekl jsem veliteli. „Je to žluté a...“

„To je granát,“ řekl. „Čínský granát.“

„Sakra.“

„Střílejte!“

„Ale...“

„Střílejte! Vyříd' ten granát! Mariňáci...“

Váhal jsem. Kdosi se snažil naladit vysílačku mariňáků, ale nešlo to. Kráčeli ulicí a směřovali k té ženě.

„Střílejte!“ zařval velitel.

Zmáčk'l jsem spoušť a puška vystřelila. Granát spadl na zem. Vypálil jsem znovu a granát vybuchl. To bylo poprvé, co jsem někoho zabil odstřelovací puškou. A poprvé – a jedinkrát – v Iráku, co jsem zabil někoho jiného než muže-bojovníka.

MOU POVINNOSTÍ BYLO STŘÍLET A NELITUJU TOHO. TA žena vlastně už byla mrtvá. Musel jsem jen zajistit, že někoho z mariňáků nestrhne s sebou. Nejenže chtěla evidentně zabít sebe, ale bylo jí zároveň jedno, že zabije i někoho jiného. Děti na ulici, lidi v domech, možná své dítě...

Byla příliš oslepena zlem na to, aby o tom přemýšlela. Chtěla jen zabít Američany, za každou cenu. Mé výstřely zachránily několik Američanů, jejichž životy měly větší cenu než zbloudilá duše té ženy. Mohu před Bohem stanout s čistým svědomím. Zlo, kterým byla ta žena posedlá, jsem nenáviděl. Nenávidím ho dodnes. Brutální, opovrženíhodné zlo.

PROTI TOMU JSME V IRÁKU BOJOVALI. PROTO MNOZÍ, včetně mě, o nepřátelích mluvili jako o „divoších“. Jinak se to, s čím jsme se tam setkávali, popsat nedá.

Mnozí se mě celou dobu ptají: „Kolik lidí jsi zabil?“ A já jim odpovídám: „Dělá to ze mě většího nebo menšího člověka?“

To číslo pro mě není důležité. Přeju si, abych jich zabil víc. Ne kvůli zářezům na pažbě, ale protože věřím, že svět je lepší místo bez divochů, kteří zabíjejí Američany. Každý, koho jsem v Iráku zastřelil, se snažil ublížit Američanům nebo Iráčanům loajálním k nové vládě. Jako SEAL jsem to měl za úkol. Zabíjel jsem nepřátele – nepřátele, kteří se den co den snažili zabít mé druhy. Trápím se kvůli úspěchům nepřítele. Moc jich nezaznamenal, ale i jediný ztracený život Američana je příliš mnoho.

Je mi jedno, co si o mně lidé myslí. To je jedna z věcí, které jsem nejvíc obdivoval na tátovi, když jsem vyrůstal. Bylo mu jedno, co si myslí ostatní. Byl takový, jaký byl. Toto je jedna z vlastností, díky kterým jsem si zachoval duševní zdraví.

Při vzniku této knihy jsem se cítil nespůj kvůli tomu, že můj příběh byl zveřejněn. Především jsem si vždycky říkal, že pokud chcete znát život v SEALu, měli byste tam vstoupit a vysloužit si trojzubec, náš symbol. Měli byste si projít tím výcvikem, překonat se duševně i tělesně. To je jediný způsob, jak to poznáte.

Za druhé, koho zajímá můj život? Nejsem jiný než ostatní. Dostal jsem se do několika složitých situací. Lidé mi říkají, že je to zajímavé. Já si to nemyslím. Jiní zase chtějí psát knihy o mém životě nebo o tom, co jsem dělal. Já jsem si ale řekl, že je to můj život a můj příběh, takže nejlepší bude, když o tom napíšu já.

Je spousta lidí, kteří si zaslouží úctu, a pokud nenapíšu tento příběh, mohli by být zapomenuti. A to bych nerad. Moji chlapci si zaslouží ocenění víc než já.

Námořnictvo o mně tvrdí, že jsem zabil víc lidí než kterýkoliv jiný americký odstřelovač v historii. Myslím, že je to pravda. Neustále to číslo upravují. Jeden týden je to 160 („oficiální“ číslo v době psaní knihy), pak o něco víc, potom zase někde „mezi“. Pokud chcete přesné číslo, zeptejte se námořnictva – když budete mít štěstí, dají vám správný údaj.

Lidé pořád chtějí to číslo. Mě čísla nezajímají. I kdyby mi námořnictvo ten údaj poskytlo, já bych ho nehlásil do světa. Příslušníci SEALu jsou mlčenliví bojovníci a já jsem SEAL tělem i duší. Pokud chcete znát celý příběh, běžte si vysloužit trojzubec. Pokud se mě

na něco chcete zeptat, zeptejte se SEALu. Pokud chcete poznat to, co jsem (někdy nerad) ochoten sdělit, čtete.

Vždycky jsem tvrdil, že nejsem nejlepší střelec nebo odstřelovač. Nesnižuju nijak své schopnosti. Tvrdě jsem na sobě pracoval a měl jsem štěstí, že jsem se setkal s vynikajícími instruktory, kteří si zasluhují ocenění. A moji chlapci – ze SEALu, námořní pěchoty a pozemních sil, kteří bojovali se mnou a pomáhali mi – jsou důležitou součástí mého úspěchu. Vysoký počet zabitých nepřátel a má „legenda“ však především souvisí s tím, že jsem byl často v nesnázích. Jinými slovy, měl jsem víc příležitostí než druzí. Sloužil jsem nepřetržitě od začátku irácké války až do roku 2009. A měl jsem štěstí, že jsem byl přímo v akci.

Někteří se ptají i takto: „Nevadí vám, že jste zabil tolik lidí?“

Říkám jim: „Ne.“

A myslím to vážně. Když někoho zabijete poprvé, jste z toho trochu nervózní. Říkáte si: Opravdu ho můžu zastřelit? Je to správné? Ale když zabijete svého nepřítele, poznáte, že je to správné. Řeknete si: Skvělé. A děláte to pořád dokola. Děláte to proto, aby nepřítel nezabil vás nebo vaše kraje. Děláte to, dokud už nikdo nezbude. Taková je válka.

Měl jsem to rád. Stále to mám rád. Kdyby byly okolnosti jiné – kdyby mě má rodina nepotřebovala – hned bych se vrátil. Nelžu ani nepřeháním, když řeknu, že to byla legrace. Práce v SEALu byla nejlepší doba mého života.

Lidé mě strkají do kategorií jako grázl, hrdina, odstřelovač, SEAL a různých dalších škatulek. Všechno to může být pravda. Můj příběh, v Iráku i potom, však není jen o zabíjení lidí nebo o boji za vlast.

Je o člověku a lásce a nenávisti.

1

BRON BUSTIN' A JINÉ VYLOMENINY

V hloubi duše kovboj

KAŽDÝ PŘÍBĚH MÁ SVŮJ ZAČÁTEK.

Ten můj začíná v severním Texasu. Vyrůstal jsem v městech, kde jsem pochopil význam rodiny a tradičních hodnot, jako je vlastenectví, soběstačnost a péče o rodinu a sousedy. Mohu hrdě říct, že se stále snažím žít v souladu s těmito hod-

notami. Mám silný smysl pro spravedlnost. Vidím ji černobíle, nic mezi tím. Myslím, že je důležité chránit druhé. Tvrdá práce mi nevadí. A zároveň mám rád legraci. Život je příliš krátký, než aby si člověk nedělal legraci.

Vyrůstal jsem v křesťanské víře a stále věřím. Pokud mám seřadit své priority, pak jsou to Bůh, vlast, rodina. Možná by se dalo diskutovat o jejich pořadí – byly chvíle, kdy jsem si myslel, že rodina může za určitých okolností předstihnout vlast. Ale jen těsně.

Vždycky jsem měl rád pušky, vždycky jsem rád lovil a vlastně by se dalo říct, že jsem vždycky byl kovboj. Jezdit jsem se naučil ve stejné době jako chodit. Teď už bych se neoznačil za opravdového kovboje, protože je to dlouho, co jsem pracoval na ranči, a asi už jsem hodně věcí zapomněl. Ale v hloubi duše, pokud nejsem SEAL, pak jsem kovboj nebo bych jím měl být. Problém je, že tím není snadné uživit rodinu.

Už si nevzpomínám, kdy jsem začal lovit, ale určitě to bylo velmi brzo. Naše rodina měla pronajatou honitbu několik kilometrů od našeho domu a lovili jsme tam každou zimu. Kromě jelínek jsme lovili krocany, holuby, všecko, co nám přišlo pod ruku. Lovila máma, táta i můj o čtyři roky mladší bratr. Celé víkendy jsme trávili ve starém karavanu. Nebyl moc velký, ale byli jsme malá rodina a užili jsme si spoustu legrace.

Můj otec pracoval pro Southwestern Bell a AT&T. Obě firmy se v době, kdy pro ně pracoval, rozdělily a zase spojily. Byl vedoucím a po několika letech ho vždycky přesunuli jinam. Takže jsem dětství strávil na různých místech Texasu.

Přestože byl otec úspěšný, svou práci neměl rád. Tedy, ani ne tak práci jako to, co s ní bylo spojeno – byrokracií. To, že musel

pracovat v kanceláři. Opravdu nesnášel, že musí den co den nosit oblek a kravatu.

„Je mi jedno, kolik peněz vyděláš,“ říkal mi. „Jenom nedělej práci, při které nebudeš šťastný.“ To byla nejcennější rada, kterou mi kdy dal: Dělej to, co chceš. Tou radou se řídím dodnes.

Do určité míry to byl můj nejlepší kamarád, když jsem vyrůstal, ale uměl to kombinovat s disciplínou. Určité věci jsem nikdy nesměl. Když jsem zasloužil, dal mi pár facek, ale nikdy ne moc nebo ve vzteku. Když se rozzuřil, vždycky se nejdřív uklidnil a teprve pak mě vyfackoval – a potom objal.

Můj bratr tvrdí, že jsme se pořád prali. Nevím, jestli je to pravda, ale občas jsme se porvali. Je mladší a menší než já, ale uměl mi dát co pro to a nikdy se nevzdal. Je houževnatý a dodnes je to jeden z mých nejlepších kamarádů. Dávali jsme si do těla, ale také jsme si užili hodně legrace a vždycky jsme se mohli spolehnout jeden na druhého.

Naše střední škola mívala před vchodem sochu pantera. V rámci přijímacího rituálu vytáhli každý rok starší žáci prvňáky na tu sochu. Prvňáci se samozřejmě bránili. Už jsem měl po maturitě, když byl můj bratr prvňák, ale když šel poprvé do školy, byl jsem tam a nabídl sto dolarů tomu, kdo ho vysadí na tu sochu. Těch sto dolarů ještě pořád mám.

PŘESTOŽE JSEM SE HODNĚ PRAL, VĚTŠINOU JSEM TY rvačky nevyvolával. Táta mi řekl, že mi dá pár facek, pokud zjistí, že jsem vyvolal rvačku. Měli jsme být nad věcí. Bránit jsem se ale mohl. A ještě lepší bylo, když jsem chránil bratra – když si na něho

někdo dovoloval, ukázal jsem mu, zač je toho loket. Mlátit bráchu jsem mohl jenom já.

Potom jsem se začal zastávat mladších dětí, které někdo šikanoval. Cítil jsem, že je musím bránit. Byla to má povinnost. Možná to bylo proto, že jsem se chtěl prát, aniž bych se dostal do potíží. Myslím ale, že šlo o víc. Asi mě otcův smysl pro spravedlnost ovlivnil víc, než jsem si tehdy uvědomoval. A jako dospělého mě ovlivnil ještě víc. Každopádně jsem se díky tomu dostal mnohokrát do problémů.

MÁ RODINA HLUBOCE VĚŘILA V BOHA. MŮJ TÁTA BYL jáhen a máma učila v nedělní škole. Vzpomínám si, že jednu dobu jsme do kostela chodili každou neděli ráno a v noci a ve středu večer. Přesto jsme se nepovažovali za nijak zvlášť nábožensky založené. Prostě jsme jen věřili v Boha a chodili do kostela. Pravda je, že mě to tam často nebavilo.

Můj táta tvrdě pracoval. Myslím, že to měl v genech – jeho otec byl kansaský farmář a tito lidé dřeli jak mezci. Jedna práce mu nestačila, a tak jsme měli obchod s krmivem, když jsem vyrůstal, a celkem velký ranč, kde jsme všichni pracovali. Teď je táta v důchodu, teda oficiálně, ale pořád pracuje pro jednoho veterináře, pokud něco nedělá na ranči.

Máma je také pracovitá. Když jsme s bratrem byli dost velcí, pracovala jako poradkyně v dětském výchovném ústavu. Byla to tvrdá práce a máma měla co do činění s těžko zvládnutelnými dětmi. Pak toho nechala. Teď je také v důchodu, ale pořád něco dělá na zkrácený úvazek nebo tráví čas s vnuky.

Práce na ranči vyplňovala mé dětství. S bratrem jsme po škole a o víkendech pracovali v obchodě, kontrolovali koně, dobytek nebo ploty. S dobytkem to není jen tak. Kráva mě koplá do nohy, do hrudníku i do zadku, ale nikdy do hlavy. Třeba by všechno bylo jinak, kdyby se mi to přihodilo.

Choval jsem volky a jalovice pro FFA, Future Farmers of America², nynější The National FFA Organization). Měl jsem FFA rád a strávil jsem spoustu času hřebelcováním a předváděním dobytka. Práce se zvířaty může být někdy frustrující, ale já si říkal, že jsem frajer, a když nic nepomáhalo, použil jsem na tvrdé hlavy zvířat pěsti. Dvakrát jsem si zlomil ruku. Jak už jsem řekl, třeba by všechno bylo jinak, kdybych dostal ránu do hlavy.

Odjakživa jsem byl fanda do pušek. Tak jako mnozí jiní, i já jsem nejdříve dostal pumpovací vzduchovku Daisy – čím víc jste ji napumpovali, tím větší byla rána. Pak jsem měl vzduchový revolver, který vypadal jako starý Peacemaker z roku 1860. Od té doby jsem byl zatížený na zbraně z Divokého západu a po vstupu do námořnictva jsem začal sbírat jejich repliky. Nejradši mám repliku Navy revolveru vyrobenou na starém soustruhu.

Svou první pušku jsem dostal, když mi bylo sedm nebo osm let. Byla to opakovací zbraň 30-06 – solidní puška s takovou ránou, že jsem se nejdříve bál střílet. Zamiloval jsem si ji, ale jestli jsem po nějaké zbrani *opravdu* toužil, pak to byla bratrova Marlinka 30-30. Byla to páková, kovbojská puška.

A jsme u toho.

2 Budoucí američtí farmáři, pozn. překl.

Krocení koní

NEJSTE KOVBOJEM, DOKUD NEZKROTÍTE KONĚ. ZAČAL jsem se to učit na střední škole. Nejdřív jsem toho moc nevěděl. Jen to, že *na koně musíš skočit a jet, dokud nepřestane jančit*.

Postupně jsem se toho naučil víc, ale většinu věcí jsem pochytil přímo v sedle. Kůň něco udělal a já jsem musel něco udělat. Společně jsme dosáhli porozumění. Nejdůležitější byla trpělivost a já jsem moc trpělivý nebyl. Musel jsem se naučit pracovat s koňmi a to se ukázalo jako velmi cenné, když jsem se stal odstřelovačem – nebo když jsem se dvořil své ženě.

Na rozdíl od dobytka jsem koně nikdy nebil. Ano, jezdil jsem na nich, dokud jsem je neunavil. Zůstal jsem v sedle, dokud nepoznali, kdo je pánem. Ale proč je bít? Nikdy jsem k tomu neviděl důvod. Koně jsou inteligentnější než dobytek. Můžete se s nimi domluvit, když máte dost času a trpělivosti.

Nevím, jestli mám talent na krocení koní, nebo ne, ale práce s nimi mě přivedla k zájmu o vše, co souvisí s kovboji. Když se to tak vezme, tak vlastně není příliš zvláštní, že jsem se na škole začal věnovat rodeu. Hrál jsem sice baseball a americký fotbal, ale se vzrušením na rodeu se to srovnat nedá. Každá střední škola má své party: šprty, sportovce a tak. Já jsem byl u „honáků“. Nosili jsme holínky a džíny a vypadali jsme a tvářili se jako kovbojové.

Já jsem nebyl *opravdový* honák – tehdy bych tele lasem nechytil – ale to nevadilo, a tak jsem se okolo šestnácti let dal na rodeo. Jezdil jsem na býcích a koních a dostával jsem dvacet dolarů za jízdu. Musel jsem si přinést vlastní věci – ostruhy, chrániče, laso.

Nebylo to nic extra: člověk nasedl a spadl a tak to šlo pořád dokola. Postupně jsem se ale nahoře udržel čím dál déle, až jsem získal sebevědomí.

Zvládnout býka je trochu jiná věc než zkrotit koně. Skáčou dopředu, jenže jejich srst je taková, že vás to nejen háže dopředu, ale navíc kloužete ze strany na stranu. A navíc se umějí točit. Zkrátka a dobře, udržet se na býkovi není nic jednoduchého.

Na býcích jsem jezdil asi rok, bez většího úspěchu. Raději jsem přešel na koně a skončil jsem u disciplíny zvané bronc bustin'. To je klasická záležitost, kdy musíte na koni zůstat osm vteřin, ale nejen to – musíte to provést stylově a obratně. Z nějakého důvodu jsem v tom byl mnohem lepší než ostatní, a tak mě to nějakou dobu drželo. Vyhral jsem spoustu přezek a nejedno hezké sedlo. Ne že bych byl šampion, ale vyhrál jsem dost peněz, abych zaplatil nějakou tu rundu v baru. Také jsem přitahoval jistou pozornost fanynek, což bylo hezké. Užíval jsem si cestování z města do města, večírků a ježdění. Můžete tomu říkat kovbojský život.

Pokračoval jsem v tom i po maturitě v roce 1992 a při studiích na Tarleton State University ve Stephenville v Texasu. Kdybyste to náhodou nevěděli, tak Tarleton byl založen v roce 1899 a v roce 1917 se stal součástí texaského univerzitního systému A & M³. Je to třetí největší zemědělská univerzita typu non-land-grant v zemi. Má renomé jako líheň vedoucích rančů a farem a učitelů zemědělských věd.

3 Agricultural and Mechanical, pozn. překl.

V té době jsem se chtěl stát vedoucím ranče. Předtím než jsem vstoupil do námořnictva, jsem o ozbrojených silách trochu přemýšlel. Děda z máminy strany byl pilot a i já jsem uvažoval o tom, že bych se stal letcem. Pak jsem zvažoval, že bych se stal členem námořní pěchoty – chtěl jsem opravdovou akci. Představa boje se mi líbila. Také jsem něco slyšel o speciálních operacích, a tak jsem si pohrával s myšlenkou vstoupit do Marine Recon, což je speciální jednotka námořní pěchoty. Jenže rodina a hlavně máma chtěla, abych studoval. A tak jsem se podvolil. Rozhodl jsem se, že nejdřív půjdu na školu a pak vstoupím do armády. Říkal jsem si, že si nejdřív užiju života, než půjde do tuhého.

Celkem úspěšně jsem pokračoval v kariéře rodeového jezdce. Pak však rázem skončila, zhruba na konci prvního ročníku, když se mnou v Rendonu v Texasu ve výpusti spadl kůň. Chlapi, kteří to viděli, nemohli otevřít výpusť kvůli tomu, jak šel můj kůň k zemi, takže ho museli odvléct. Měl jsem jednu nohu ve třmeni, a tak mě smýkal a kopal, že jsem ztratil vědomí. Probudil jsem se v helikoptěře, která letěla do nemocnice. Měl jsem dráty v zápěstí, vykloubené rameno, zlomená žebra a pohmožděné ledviny a plíce.

Nejhorší částí rekonvalescence byly asi ty zatracené dráty. Byly zhruba centimetr silné a trčely mi ze zápěstí, takže jsem vypadal jak Frankenstein. Svědilo to a vypadalo to divně, ale držely mi ruce pohromadě.

Několik týdnů poté, co se mi to přihodilo, jsem se rozhodl vyrazit si s holkou, která se mi líbila. Nechtěl jsem se nechat těmi dráty rozhodit. Projížděli jsme se a jedna z těch jehlic pořád narážela do

blinkru. Tam mě to rozčílilo, že jsem ji ulomil. Na tu holku to velký dojem neudělalo. Rande rychle skončilo.

Má kariéra v rodeu byla pryč, ale dál jsem chodil na večírky, jako bych byl v nejlepší formě. Brzo mi došly peníze, a tak jsem začal hledat brigády. Dělal jsem na pile, kde jsem vozil dřevo a jiný materiál. Byl jsem slušný dělník a to se projevilo. Jednoho dne ke mně přišel kolega a řekl mi:

„Vím o chlápku, co má ranč a hledá pomoc. Myslím, že by tě to mohlo zajímat.“

„To se ví,“ odpověděl jsem. „Hned za ním zajdu.“

A tak jsem se stal zaměstnancem ranče – skutečným kovbojem – i když jsem ještě studoval.

Kovbojský život

PRACOVAL JSEM U DAVIDA LANDRUMA V OKRESE HOOD v Texase a ukázalo se, že o kovbojské práci toho ani zdaleka nevím tolik, jak jsem si myslel. Ale David mě všechno učil. Byl to drsník a uměl pěkně nadávat. Když jsem něco dělal dobře, mlčel. Ale měl jsem ho rád.

Práce na ranči je jako ráj. Je to tvrdý život plný dřiny, a přesto je snadný. Jste pořád venku, většinu doby jen se zvířaty. Nemusíte jednat s lidmi nebo s úřady. Prostě jenom děláte svou práci.

Davidův ranč měl rozlohu čtyři tisíce hektarů a byl to opravdový ranč jako ze starých časů – dokonce jsme měli pojízdnou kuchyni, když jsme sháněli dobytek. Řeknu vám, že to bylo nádherné místo.

Ty kopce, potoky a otevřená krajina byly skutečnou pastvou pro oči. Srdcem toho ranče byl starý dům, kterému by se v 19. století asi říkalo usedlost. Byla to majestátní budova se zastřešenými verandami na čelní a zadní stěně, s útulnými místnostmi vevnitř a s velkým krbem, který zahřál tělo i duši.

Samozřejmě, že můj příbytek byl poněkud prostší. Bydlel jsem v noclehárně, která měla dva krát čtyři metry, z čehož většinu zabírala postel. Nebyla tam žádná skříň – všechny své věci, včetně spodního prádla jsem musel věšet na tyč. Stěny nebyly izolované. Ve středním Texase bývají celkem chladné zimy, a přestože jsem zapínal plynová kamna i elektrická kamínka, spával jsem oblečený. Nejhorší však bylo, že tam nebyly pořádné základy. A tak jsem stále zápolil s mývaly a pásovcí, kteří si udělali noru přímo pod mou postelí. Mývalové byli drzí a zákešní. Asi dvacet jsem jich musel zastřelit, než pochopili, že pod mou postelí nemají co dělat.

Jezdil jsem s traktorem a sel jsem krmnou pšenici. Potom jsem krmil dobytek. A pak mi David začal dávat odpovědnější úkoly a zvýšil mi plat na čtyři sta dolarů měsíčně. Škola mi končila v jednu nebo ve dvě odpoledne a pak jsem jel na ranč. Tam jsem pracoval do soumraku, chvíli jsem se učil a potom jsem šel spát. Ráno jsem nakrmil koně a jel jsem do školy. Nejlepší bylo léto. To jsem byl v sedle od pěti ráno do devíti v noci.

Druhým rokem na ranči už jsem cvičil lasovací koně a připravoval jsem je na dražbu. (Lasovací koně pomáhají kovboji vytáhnout tele ze stáda. Jsou na ranči důležití a dobrý kůň může stát spoustu peněz.) Tehdy jsem se skutečně naučil zacházet s koňmi a získal jsem větší trpělivost. Pokud s koněm ztratíte trpělivost, můžete ho

zničit. Naučil jsem se na ně nespěchat a být vůči nim vlídný. Koně jsou velmi inteligentní. Učí se rychle – pokud to děláte správně. Ukážete jim něco lehkého, pak přestanete a zopakujete to. Kůň si olizuje pysky, když se učí. Pochválíte ho a pokračujete druhý den.

Samozřejmě chvíli trvá, než se to člověk naučí. Kdykoliv jsem něco pokazil, můj šéf mi to dal najevo. Nadával a řekl mi, že jsem kretén. Ale nikdy jsem se na Davida nezlobil. Vždycky jsem si řekl: *Umím to líp a ukážu ti to*. Jak se ukázalo, přesně tento přístup potřebujete, pokud se chcete stát SEALem.

Námořnictvo řeklo „ne“

NA RANČI JSEM MĚL SPOUSTU ČASU K PŘEMÝŠLENÍ. STUDIUM A ŠKOLA NEBYLY NIC PRO MĚ. MÁ KARIÉRA RODEOVÉHO JEZDCE SKONČILA, A TAK JSEM SE ROZHODL, ŽE SE ŠKOLOU SEKNU, NECHÁM RANČ RANČEM A VRÁTÍM SE KE SVÉMU PŮVODNÍMU PLÁNU: VSTOUPÍM DO ARMÁDY A STANU SE VOJÁKEM. A protože jsem to opravdu chtěl, nemínil jsem čekat.

Jednoho dne v roce 1996 jsem přišel k náborovým pracovníkům odhodlaný podepsat. Náborové středisko zahrnovalo kanceláře pozemních sil, námořnictva, námořní pěchoty a letectva. Všichni mě pozorovali, když jsem tam přišel. Konkurovali si a nebyla to zrovna přátelská konkurence. Nejprve jsem šel k námořní pěchotě, ale zrovna byli na obědě. Když jsem se obrátil, pracovník pozemních sil na mě zavolal:

„Hej, proč nejdete sem?“

Proč ne, řekl jsem si, a šel jsem.

„Co vás na armádě zajímá?“ zeptal se.

Pověděl jsem mu, že se mi líbí speciální operace. Podle toho, co jsem slyšel o speciálních jednotkách pozemních sil, jsem si říkal, že by se mi tam líbilo. (Speciální jednotky, Special Forces – SF, jsou elitní jednotkou pozemních sil, která je pověřena mnoha speciálními operacemi. Pojem „speciální síly“ je občas nepřesně používán pro popis speciálních jednotek obecně, ale já tím myslím oddíl pozemních sil.) V té době musel mít člověk hodnost seržanta, aby mohl vstoupit do SF. Nelíbilo se mi, že bych musel čekat.

„Můžeš se stát rangerem,“ navrhl náborář.

O rangerech jsem toho moc nevěděl, ale to, co mi řekl, znělo lákavě – seskoky z letadel, útoky na cíle, možnost stát se odborníkem na malé zbraně. Ukázal mi všechny možnosti, ale ještě mě neměl.

„Popřemýšlím o tom,“ řekl jsem a šel jsem ven.

Všiml si mě člověk od námořnictva.

„Hej, pojdte sem,“ řekl.

Šel jsem k němu.

„O čem jste tam mluvili?“ zeptal se.

„Přemýšlel jsem o vstupu do SF,“ řekl jsem. „Jenže to bych musel být seržant. Takže jsme mluvili o rangerech.“

„Aha? A slyšel jste o SEALu?“

V té době byl SEAL poměrně neznámý. Trochu jsem o něm slyšel, ale moc jsem toho nevěděl. Myslím, že jsem jen pokrčil rameny.

„Jestli chcete, povím vám o něm,“ řekl.

Začal mi vykládat o BUD/S⁴ neboli základním výcviku podmořských demolí a potápění, což je předstupeň, kterým musí projít každý SEAL. Nyní existují o SEALu nebo BUD/S stovky knížek i filmů a o našem výcviku je dlouhý článek na Wikipedii. Ale tehdy byl BUD/S tajemstvím, aspoň pro mě. Když jsem slyšel, jak je tvrdý, jak jsou instruktoři nároční a že úspěšně ho ukončí jen deset procent účastníků, udělalo to na mě dojem. Museli jste být opravdový drsňák, pokud jste chtěli projít výcvikem. A to se mi líbilo.

Potom mi ten člověk začal vykládat o všech akcích SEALu a jeho předchůdce UDT (UDT čili Underwater Demolition Teams⁵ byli potápěči, kteří prováděli průzkum na nepřátelských plážích a další speciální akce za druhé světové války). Existovaly historky o plavání mezi překážkami na plážích držených Japonci a o urputných bojích v týle nepřítele ve Vietnamu. Byly to všechno drsňácké příběhy, a když jsem odtam odešel, byl jsem rozhodnutý se za každou cenu stát SEALem.

MNOZÍ NÁBORÁŘI, HLAVNĚ TI DOBŘÍ, JSOU VTIPÁLCI a tak to bylo i s tímto. Když jsem se vrátil a chtěl jsem podepsat papíry, řekl mi, že musím odmítnout odměnu za podpis, pokud se chci dostat k SEALu. Udělal jsem to. Byl na sebe hrdý. Jsem si jistý, že to zvýšilo jeho renomé. Nepochybuji, že by udělal velkou kariéru jako prodejce ojetin.

4 Basic Underwater Demolition / Scuba training, pozn. překl.

5 Podmořské demoliční oddíly, pozn. překl.

Námořnictvo mi neslíbilo, že se stanu SEALem – toto privilegium jsem si musel zasloužit. Zaručili mi pouze šanci to zkusit. To mi stačilo, protože jsem si byl jistý, že nemůžu neuspět. Jediný problém byl, že jsem ani nedostal šanci neuspět.

Námořnictvo mě diskvalifikovalo, když lékař zjistil, že mám v ruce dráty z té nehody na rodeu. Hádal jsem se s nimi, snažně jsem prosil, ale nic nefungovalo. Dokonce jsem nabídl, že podepíšu revers, že nikdy nebudu námořnictvo vinit z toho, co se stane s mou rukou. Prostě mě bez váhání odmítli. A to byl, jak jsem si myslel, konec mé vojenské kariéry.

Telefonát

KDYŽ ARMÁDA VYPADLA ZE HRY, SOUSTŘEDIL JSEM SE na ranč a kovbojskou práci. Rozhodl jsem se také, že tím pádem nemá smysl zůstat ve škole. A tak jsem skončil se studiem, přestože mi ke státnicím nechybělo ani šedesát kreditů.

David mi zdvojnásobil plat a dal mi víc úkolů. Přicházely nabídky z jiných rančů, ale z různých důvodů jsem byl věrný Davidovi. Před zimou 1997/1998 jsem se přestěhoval do Colorada. Vzal jsem tu práci naslepo, což se ukázalo jako velká chyba. Myslel jsem si, že přesun do hor bude vítanou změnou. Problém byl v tom, že ten ranč byl v jediné části Colorada, která je ještě rovinatější než Texas. A o hodně studenější. Netrvalo dlouho a zavolał jsem Davidovi, jestli by nepotřeboval pomoc.

„Jenom přijed“, řekl mi. Začal jsem se balit, ale daleko jsem se nedostal. Než jsem mohl odjet, ozval se náborář od námořnictva.

„Ještě pořád byste chtěl být SEALem?“ zeptal se.

„Proč?“

„Chceme vás,“ řekl.

„I s dráty v ruce?“

„S tím si nelamte hlavu.“

Hned jsem s nimi začal jednat.

2

ŠIKANA

Vítejte v BUD/S

„K zemi! Sto kliků! TEĎ!“

Přibližně dvě stě dvacet těl začalo dělat kliky. Všichni byli v khaki bojových uniformách s čerstvě natřenými zelenými helmami. To byl začátek výcviku BUD/S. Byli jsme odvážní, vzrušení a zatraceně nervózní. Čekala nás pěkná dřina, ale líbilo se nám to. Instruktor se ani nenamáhal vyjít ze své kanceláře v nedaleké budově. Jeho lehce sadistický hlas zněl z haly na dvůr, kde jsme byli shromážděni.

„Víc kliků! Ještě čtyřicet! ČTYŘICET!“

Najednou jsem uslyšel zvláštní prskavý zvuk. Vzhlédl jsem a byl jsem zvědavý, co se děje.

Začala na mě stříkat voda. Pár dalších instruktorů stříkalo z hasičských hadic na ty, kdo vzhlédli. Vítejte v BUD/S.

„Vykopávat nohama! DO TOHO!“

BUD/S JE ÚVODNÍ KURZ, KTERÝM MUSEJÍ PROJÍT VŠICHNI kandidáti do SEALu. V současné době probíhá v námořním středu pro speciální válku v Kalifornii. Začíná tzv. indocem neboli indoktrinací, kde jsou kandidáti seznamováni s tím, co je čeká. Pak následují tři fáze: fyzický výcvik, potápění a pozemní válka.

Existuje mnoho článků a dokumentů o BUD/S a o jeho náročnosti. Skoro všechno, co je v nich řečeno, je pravda (nebo alespoň většina; námořnictvo a instruktoři to pro televizní show a další pořady zmírňují, ale i tato, zmírněná verze odpovídá realitě). V zásadě vás instruktoři pořád dokola trýzní. A když to skončí, dávají vám zabrat ještě víc a vymačkají z vás vše, co ve vás ještě je. To jen, abyste si udělali obrázek.

Měl jsem to rád. Nenáviděl jsem to, hnusilo se mi to, proklínal jsem to... ale měl jsem to rád.

Mírný a mírnější

NEŽ JSEM SE DOSTAL DO TÉTO FÁZE, UPLYNUL TÉMĚŘ rok. Do námořnictva jsem vstoupil v únoru 1999 a tehdy jsem se

také přihlásil na základní výcvik. Ten byl celkem mírný. Vzpomínám si, jak jsem jednou volal tátovi a řekl jsem mu, že to je ve srovnání s prací na ranči snadné. Vstoupil jsem do námořnictva proto, abych se stal SEALem a abych si něco dokázal. Místo toho jsem přibíral na váze.

Základní výcvik vás má připravit na to, co vás čeká na lodi. Naučí vás tam hodně o námořnictvu, což je dobře, jenže já jsem chtěl spíš něco jako základní výcvik námořní pěchoty – fyzický záběr. Můj bratr šel k námořní pěchotě a vyšel ze základního výcviku zocelený a ve výtečné kondici. Já bych pravděpodobně v BUD/S propadl, kdybych tam šel přímo odtud. Od té doby se systém změnil. Nyní existuje samostatný základní výcvik BUD/S s větším důrazem na kondici.

BUD/S trvá déle než půl roku a je mimořádně náročný fyzicky i mentálně, a jak už jsem zmínil výše, neprojde jím až devadesát procent účastníků. Nejznámější částí je tzv. pekelný týden, což znamená 132 hodin cvičení a fyzické aktivity. Ledacos se v průběhu času změnilo a myslím, že se jednotlivé části budou vyvíjet. Nejnáročnějším fyzickým testem však je stále pekelný týden a pravděpodobně jím i zůstane. Když jsem byl v BUD/S já, probíhal na konci první fáze. Ale o tom až později.

Naštěstí jsem nešel do BUD/S přímo. Nejdřív jsem musel projít jiným výcvikem a nedostatek instruktorů v BUD/S mě (a mnoho jiných) nějakou dobu ochránil před šikanou.

Podle předpisů námořnictva jsem si měl vybrat obor (MOS neboli Military Occupation Specialty) pro případ, že bych nepro-